

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 720.—
Fél „ 360.—
Negyed „ 180.—
Egy óra 60.—

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

Megjelenik reggel és délben.

Szerkeszt. és kiadóhiv. Dugonics-tér 12. sz.

Telefon: szerk. 340 kiadóhiv. 94

Nemzetgyűlés.

— 1921 június 22-én. —

A nemzetgyűlés mai ülésén Mikovényi Jenő előadó betérjeszti az igazságügyi bizottság jelentését a büntetőtörvénykönyvben és más törvényekben megállapított pénz-büntetések mértékének ideiglenes fölemeléséről szóló javaslatról. A javaslatot a holnapi ülés napirendjére tűzik ki.

A birói oklevél

hatályának kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat általános vitáját ezután berekesztették és Tomcsányi igazságügyminiszter válaszolt az általános vita során elhangzott föl-szólalásokra. Aláírja mindazt, amit mondtak a birák és ügyészek súlyos helyzetére, de ez tulajdonképen a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozik. Hornyánszky a várakozási idő leszállítását sürgette. Az egy évi várakozási idő teljesen el-lentétben áll az automatikus elő-lépéssel. A jelenlegi költségvetésben az igazságszolgáltatás terén állásszaporítások vannak.

A mostani javaslat tulajdonképen azt célozza, hogy idősebb és betegesebb birák és ügyészek, ha már terhes nekik a szolgálat, átmehe-senek az ügyvédi pályára, ha nincs is ügyvédi vizsgájuk.

— Javítási fokok a birák hely-zetén. Ha mindaz, amit a pénzügy-miniszter expozéjában elmondott, valóra válik, akkor könnyebb lesz a birák helyzete.

A nemzetgyűlés erre a törvény-javaslatot általánosságban elfo-gadja.

A részletes tárgyalás során az első szakaszhoz Tasnády-Kovács József szól hozzá. Ez a szakasz a birákat akarja kedvezményhez jut-tatni. Ép azok, akik már nyugdíjra érettek, megkapják a kedvezménye-ket. Ebben a fiatalokat is részesí-teni kellene. A tíz évi szolgálati idő helyett csak öt évet állapítsunk meg. Ezt megérdemlik a birák.

Temesváry Imre szerint a bírósági jegyzőkre és titkárokra is ki kell terjeszteni a kedvezményt.

Tomcsányi igazságügyminiszter visszautasítja Tasnády-Kovács vád-ját, mintha pongyolán és előkészí-tés nélkül hoznának javaslatot a nemzetgyűlés elé. Az 1. §. 1. és 2. bekezdésében ő is módosítást ajánl.

Hornyánszky Zoltán indítványozza, hogy a birák ne jutalomban, hanem megfelelő fizetésben részesüljenek.

Tomori Jenő indítványozza, hogy a munkásbiztosító biráira is ter-jesszék ki a javaslatot.

Tomcsányi miniszter Temesváry indítványának elfogadását, Tomori javaslatának elvetését kéri, Hor-nyánszky föl-szólalására kijelenti, hogy a munkadíj nem jutalom, ha-nem segély, amelyet minden bíró megkap.

Tasnády-Kovács visszavonja mó-dosítását.

A nemzetgyűlés a szakaszt Te-mesváry Imre módosításával fo-gadta el.

A 2. szakasznál Tasnády Kovács

indítványozza, hogy harmadik sza-kaszként vegyék be, hogy ennek a törvénynek végrehajtásával az igaz-ságügyminiszttert bízzák meg.

A nemzetgyűlés a szakaszt Tas-nády-Kovács módosításával fo-gadta el.

Ezután a javaslatot úgy általá-nosságban, mint részleteiben el-fogadták.

Szünet után az elnök napirendi indítványt tesz, amely szerint a nemzetgyűlés legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja és annak napirendjére a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítését, a ma letárgyalt törvényjavaslat harmad-szori olvasását, a büntető törvény-könyvben és egyéb törvénykönyv-ben megállapított pénzbüntetésről szóló javaslat tárgyalását, továbbá Karaffiáth Jenő indítványát a test-nevelés ügyében tűzzék ki.

A nemzetgyűlés ilyen értelemben határoz.

Ezután áttértek

az interpellációkra.

Kállay András a szabolcsmegyei állat- és burgonyakivitel tárgyában intéz interpellációt a földmívelési miniszterhez. A marhákat nem tud-ják elhelyezni, mert nincs legelő. Tudomásomra jutott, hogy a románok Magyarországon keresztül Ausztriába szállítanak állatokat. Kérdi a föld-mívelési miniszttert, miért ne lehessen akkor Magyarországból kiszállítani. A szabolcsmegyei gazdasági egye-sület a földmívelési minisztertől 5000 marha-kivitelére kért engedélyt. A földmívelési miniszter csak 250 marhára adta meg. Ugyanilyen az állapot a burgonyakivitel terén is. Ugy hallja, hogy a burgonyát ismét zárolni akarják. Ettől nagyon félünk, — mondja — de ha a zárolás nem is jön, akkor jön egy szindikátus, amely a kiviteli engedélyeket egye-dül kapja meg. Mikor a földmívelési miniszternél fönnjártak, hogy e tekintetben fölvilágosítást kérjenek, a miniszter nem fogadta, hanem Schnetzer tábornokhoz utasította őket. Azt ajánlották az egyesület elnökének, hogy beválasztják a szindikátusba, a gazdasági egyesület pedig a szindikátustól ötszázalék részesedést kap.

Kérdi a földmívelési minisztertől: Van-e tudomása arról, hogy a bur-gonyakivitel kizárólag a Schnetzer tábornok elnöklete alatt levő tiszt-viselőcsoporttól kapták meg? Kéri, hogy azok névsorát, akik kiviteli engedélyt kaptak, terjessze a Ház elé. Hajlandó-e a földmívelési mi-niszter minden termelőnek úgy állat-, mint burgonyakiviteli en-gedélyt adni?

Nagyatádi Szabó István földmive-lési miniszter azonnal válaszolt az interpellációra. Ami azt az állítást illeti, hogy a románok Magyar-országon keresztül állatokat szállí-tanak Ausztriának, — ezt a trianoni békeszerződés írja elő. Nekünk ez elég rosszúl esik, de kénytelenek vagyunk belenyugodni. Azok név-sorát, akik kiviteli engedélyt kaptak, nem terjeszti a nemzetgyűlés elé, mert a kiviteli engedélyesek név-

sorát a földmívelési miniszteriumban bárki megtekintheti.

Csizmadia Sándor szóváteszi az egész országban mutatkozó általános munkanélküliséget. Amikor legutóbb Oroszában volt, látta, hogy a mun-kások az aratás előtt tétlenül álla-nak. A munkanélküliséget állami munkával kell megoldani. Inter-pellációjában kéri a miniszter-elnöktől, van-e tudomása arról, hogy most aratás előtt sok munkás van munka nélkül és hogy az ipari munkásoknál is folyton növekszik a munkanélküliség? Hajlandó-e ezen az állapon segíteni?

Az interpellációt kiadták a mi-niszterelnöknek.

Moser Ernő a szabolcsi burgonya szabad forgalma tárgyában inter-pellál.

60.000 szenvedő magyar.

Huszár Károly a 60.000 orosz hadifogoly hazahozatala érdekében interpellál. Rettenetes helyzetben élnek, cseh terror alatt. Az egész európai civilizációt megszegyenyíti az a mód, ahogy a kínaiak és a japá-nok bánnak a magyar foglyokkal. A börtönöknek nincs ablaka, fekvő-hely nincs, a napi ellátás 20 deka kávé-lőre. A szemétdombról szedik össze a beringfejeket, többen meg-őrülnek.

Helyes volna, ha a magyar par-lamenti pártok konferenciát hívná-nak össze és ezen részletesen be-számolnának arról, hogy mi történt mindeidig a hadifogolykérdésben.

— Erről a helyről föl-szólitom mindazokat a hadifoglyokat, akiknek birtokában valamilyen adatok van-nak és föl-szólitom a hadifoglyok hozzátartozóit, akiknek szintén van-nak adatok kezeik között, juttassák el azokat nekem. A szovjet mindent el fog követni, hogy itt ne legyen megnyugvás. Azt hiszem, hogy az egész világ hangos kiáltószava mégis arra kényszeríti a véreskezű zsar-nokokat, hogy a börtönökből kieresz-szék az ártatlan embereket, akik-nek nincs más bűnük mint az, hogy szeretik hazájukat. Álláspontom az, hogy a világ erkölcsi ere-jével kényszeríteni kell őket erre a dologra. Ha ez nem sikerül és ha a magyar kormány záros határidőn

belül kedvező feleletet nem kap, akkor nekünk is más eszközökhöz kell fordulnunk. Én a terror ellen-sége vagyok, de a terrort csak úgy szüntethetjük meg, ha a terroristák is tudatában vannak annak, hogy nekik is félniök kell.

Interpellációjában ezután kéri a miniszterelnöktől, hogy hajlandó-e az oroszországi hadifoglyok haza-szállítása ügyében minden lehető-t elkövetni.

Bethlen István miniszterelnök zárt ülés elrendelését kéri. Az elnök elrendeli a zárt ülést. 3 óra után az elnök megnyitja a nyílt ülést.

Bethlen miniszterelnök válaszol Huszár interpellációjára. Kijelenti a maga részéről, hogy a magyar kor-mány semmiféle áldozattól sem riad vissza, hogy a hadifoglyokat visszahozzák. A legutóbbi miniszter-tanácsban ennek költségeire 30 millió koronát szavaztak meg. Ami egy nagyobb szabású propaganda-akció megindítását illeti, hogy Európa, sőt a világ népei is föl-világosítottassanak arról a szörnyű helyzetről, amelyben a magyar hadifoglyok sínylődnak, — kijelenti, hogy hozzájárul ilyen propagandá-hoz. Ő maga is szükségesnek tartja, hogy a magyar nemzetgyűlés e tekintetben állást foglaljon és már meg is tette a kezdeményező lépé-seket egy pártközi konferenciára, amely ezzel a kérdéssel foglalkozik. Szükségesnek tart a nemzetgyűlés színe előtt egy olyan manifesztációt tenni, amelynek szava elhangzik Európa minden részébe. Egy kiált-vány intéztessek. Európa népeihez, amelyben közreműködésüket kérjük, hogy tegyék lehetővé az Orosz-szágon sínylő hadifoglyok vissza-térését. (Általános helyeslés.)

Huszár Károly a választ köszö-nettel veszi tudomásul. Csak egy szava van a hadifoglyok hozzátar-tozóikhoz: Nyugodjanak még egy rövid ideig meg, a magyar nemzet tudja kötelességét. A magyar kor-mány mindent el fog követni, hogy a hadifoglyok testi és lelki szen-vedései minél rövidebb ideig tart-sanak.

Az ülés egynegyed 4 órakor ért véget.

Szeged törvényhatósága megszavazta az egyetemi költségeket

Csak négyen voltak ellene.

A törvényhatósági bizottság mai közgyűlése iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg. Kétségtelen, hogy ez az egyetem miatt.

A karzatok zsufozásig megteltek és a közgyűlés megnyitása után hamarosan benépesültek a terem padsorai is. Négy óra után néhány perccel nyitotta meg a közgyűlést Aigner Károly dr püspök, aki a tárgysorozat pontjainak tárgyalása előtt föltűnő beszédet tartott. A be-szédet lapunk más helyén közöljük.

Az ujszegedi háromszög.

A Délvidéki Liga kéri a közgyü-

lést, intézzen föliratot a kormány-hoz, hogy az ujszegedi háromszöget más megszállt területért ne adja cserébe. Taschler főjegyző javo-solja, hogy a törvényhatóság intézzen föliratot a kormányhoz.

Wimmer Fülöp képtelenségnek tartja, hogy a külügyi kormány egyáltalán tárgyalásba bocsátkoz-zék bármely magyar területnek át-engedéséről. Ezt sértés is föltéte-lezni.

Tonelli Sándor olyan tartalmu föliratot javasol, hogy a kormány ne tárgyaljon Ujszeged és környé-

kének átengedéséről. A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát.

Ezután

az egyetem ügyének

tárgyalása következett. Gaál Endre dr kulturatanácsnok ismerteti a tanács javaslatát, amelyet már közöltünk. Hangsúlyozza azt a nemzeti, kulturális és gazdasági érdek, amely a kolozsvári egyetem Szegedre helyezését megköveteli. Kéri a tanács javaslatának elfogadását.

Becsey Károly dr

az első felszólaló. Vázolja Szeged másfél százados küzdelmét az egyetemért. Mindenki örült, amikor fölvetődött a kolozsvári egyetem Szegedre helyezésének gondolata. Ma már azonban úgy látszik, mintha nehezen menne a dolog. Az egyetemi tanárok, amikor még vagonban laktak, boldogok lettek volna, ha a vendégszerető Szeged szerény elhelyezést ajánlott volna föl nekik. Most már azonban nagyra emelkedtek az igényeik. Nagy lakásokat akarnak.

Rátér arra, hogy az egyetem tervezett elhelyezése veszélyezteti az elemi népoktatást, a középiskolai oktatást és tönkretesz a felsőipariskolát. A trianoni békeszerződés harmincötezer főre apasztja a hadseregünket, tehát sok kaszárnya felszabadul...

Polgármester: (tagadólág rázza a fejét)

— Nem a táblát és a főügyészséget, nem az iskolákat kellene kitelepíteni, hanem a kaszárnyákat kellene igénybevenni.

Kifogásolja azokat a feltételeket, amelyeket az igazságügyminiszter követel a várostól. A város hatóságának sarkára kellett volna állnia a miniszterrel szemben...

Somogyi Szilveszter dr: Sokkal szebben elmondtam én ezeket a kifogásokat, mint a bizottsági tagur! (Derűtség.)

Becsey: De ugy látszik, nem tudott nyomatékot adni a szavának!

Somogyi (Becsey felé mutat): Elhibáztam, hogy egy nyomatékot nem vittem magával!

Becsey: A város örökéletű, a város hatóságának kell, hogy tekintélye legyen a kormány előtt is, mert a miniszterek csak pártok bizalmi emberei, akik márol-holnapra kibillenhetnek a bársonyszékből...

Szerinte a költségeket az államnak kellene viselni. Nem fogadja el a tanács javaslatát. Indítványozza, adják vissza azt. A tanács újabb tüzetes vizsgálat után gondoskodik arról, hogy a középületek jórészt ne keljen átadni az egyetem céljaira és gondoskodik arról is, hogy a város hozzájárulása ne haladja meg a hetmillió koronát.

Becsey után (akit beszédében többször megzavartak, többek között a Nemzeti Tanáccsal is aposztrofálták)

Wimmer Fülöp

szólt föl. Örömet fejezte ki, hogy a város régi vágya megvalósul, végre egyetemhez jut. Elismerés illeti a tanácsot, különösen a polgármestert, aki igazán rendkívüli buzgalmat fejtett ki az egyetem érdekében. Rá kell mutatni azonban azokra a terhekre is, amelyeket a város viselni kénytelen. Ilyen a lakásbiány is.

Voltaképen a felsőipariskoláról akar szólni, amely európai nivójúnak készült.

Gaál Endre: Annak idején ellene szavazott!

Wimmer: Téved! Csak a költségeket akartam a város érdekében redukálni.

Megnyugtató adatokat közöl, hogy az iskola helyzete nem rossz, *abból semmit sem visznek el.* Ha folyton hangoztatjuk az ipari pálya fontosságát, ne áldozzuk föl ezt az iskolát a lateiner-pálya kedvéért. Indítványozza, kötelezze magát a város már most, hogy ami ennek az iskolának a fejlesztésére szükséges lesz, azt szó nélkül mindenkori megteszi.

Kovács József dr

az egyetem előnyeit fejtegeti. Megszavazza a nyolcmilliót, de nem toldozásra-fordításra, hanem új építkezésekre. A jogi és a bölcsészeti fakultást el lehetne helyezni az állami gimnáziumban, még pedig már az idén. Az orvosi fakultás maradjon a jövő évre, amikor a kórházban új pavillont lehet építeni. Akkorára bizonyára csökkennek az árak is. A kórház mai traktusát a régi jó anyag felhasználásával kétemeletesre lehet fejleszteni. Az ipariskola így megmaradhat eddigi rendeltetésében. A kolozsvári egyetem is szerényen kezdte, csak később bővült. Számoljunk a mestani viszonyokkal. Fogadjuk szívesen a kolozsvári egyetemet, — de javaslatom formájában, mert akkor tízmillió sem lesz kidobott pénz, hiszen megmaradnak az épületek abban az esetben is, ha a kolozsvári egyetem hazamegy.

Szigyártó Albert

a felsőipariskola ügyét akarja megvilágítani. Olyan közgazdasági faktorra válhatott volna ez az intézmény, amely vezető az országban. Külföldön is becsülést szerzett növendékrajt bocsátott ki eddig is. Módot kell találni, hogy rettenetes szorult helyzetéből kiszabadíttassék. A tanulók olyan zsufoltan ülnek benne, mint a madarak a fán. Az utolsó három év csak keserűséget hozott, nyomoruságot. A szakiskola is egészen összezsugorodott az ipariskola mellett. Nyilatkozzék a közgyűlés már most, hogy mindent hajlandó az iskola érdekében megtenni. Fejtegeti az ipari szakoktatás fontosságát s azt a vétket, amit akkor követünk el, ha helyszüke miatt a jelentkező tanulókat vissza kell utasítanunk. Ezekben van a legnagyobb nemzeti erő, ezek voltak a háború legjobbjai. Most szégyenkezve bocsátjuk el őket az iskolából, mert nem adhatjuk meg nekik azt, ami dukál. 16—17-féle tanfolyamunk van a gyakorlati tudomány minden ágából, — ezért tantermekre van szükségünk. Négy terem nyolc osztály részére nem elég. A Szent György-téri iskolában gépműhelyre is van szükség...

Polgármester: Hát ne szavazza meg az egyetemet! Az állam minden dolgát mi végezzük?

Szigyártó: Szerintem ez szorosan összefügg az egyetemmel. Mondja ki a közgyűlés, hogy a szakiskola még az ősszel kitelepítettik.

Tonelli Sándor dr.

A kérdés az egész magyar kultúra problémája. Ő látta az összes akadályokat, amik szóba kerültek, mégis az ellenkező véleményre jött, mert az egyetemért minden áldozatot meg kell hozni. Nem elég azt mondani, hogy így szeretjük, úgy szeretjük. Kimondja bátran: arról van szó, hogy egy sereg ember attól fél, hogy nála okosabb emberek kerülnek a városba. Kovács dr indítványa csak zugegyetemet

jelent. Egy év múlva, ha a fővárosban prakszist szereznek, nem jönnek ide az orvostanárok. Az egyetem a kulturát nem csupán a tanulókra sugározza ki, hanem az egész városra. Szeged itt erkölcsi obligóban van a kormánnyal, de erősebb obligó a város becsülete. Ne ismételjük meg a „vitam et sanguinem” jelenetet. Akármekkora áldozatok tornyosulnak a város elé, nem rettenhet vissza évszázados küzdelme végén, mert ez országos botrány lenne. (Éljenzés.)

Dobay Gyula dr

megnyugtató a közgyűlést, hogy a nagy pótdóemelés csak hangulatkeltés. Egy nagy városnak mindent meg kell találnia a falai között. A régi áldozatunk mai értékben 200 millió volna, ehhez képest semmi a hét millió. Bizik benne, hogy az igazságügyminiszter méltányosabb álláspontot foglal el, ha fölvilágosítják, hogy a 3000 koronás bírói tételek veszedelmes precedensül szolgálhatnak. Ha nem, — meg kell az áldozatot hoznunk. Részletezi, hogy a rengeteg szegedi munkanélküli milyen jó alkalomhoz jut az egyetemi munkák révén, hiszen az állam is ráköt vagy husz milliót.

— A város anyagi áldozatot csak látszólag hoz, mert minden kiadás otthon marad. Nem csak Szegednek csinálunk egyetemet, hanem a megszállott területeknek is. Ezt a nagy hatalmat nem adhatjuk ki a kezünkől. Itt nagy nemzeti célok megvalósításáról van szó. Ha pedig felszabadulnak az elrabolt területek, az egyetemet akkor se viszik el innen.

Kéri a tanácsot, tegye meg azonnal a lépéseket a kaszárnyák felszabadítására. Ha csak egyet is kapunk, az is elég.

— Ne tegyenek úgy az urak mint Becsey barátom, aki előbb leadja a tejet, mint a jó tehén (mikor dicseri az egyetemet), utána pedig fölrugja a zsétárt

Az iskolák sorsával se rémitgetesse magát a közgyűlés, azok az iskolák abban az esetben se jönnek jobb sorba, ha nem lesz egyetem. A tanács javaslatát pártolja.

Szivesy Lehel dr

kéri a tanácsot, vegye be föliratába, hogy Szeged abban a hitben hozza meg súlyos áldozatát, hogy az egyetem Szegeden marad Kolozsvár felszabadulása után is.

Gaál Endre

tanácsnok reflektált ezután az egyes felszólalásokra. A város már régebben fölajánlotta a most szóban levő épületeket, ép hogy csak a hajléktalanok menhelyéről nem volt szó. Csak két tételt nem lehetett fixirozni. Az egyik a hurculkodási tétel, a másik a táblabírák kárpótlása. Az elemi oktatás 60—70 százalékkal kedvezőbb lesz, mint amilyen a háborúban volt. Miért nem féltették eddig a népoktatást? Miért kell belekapcsolni ebbe a nagy kérdésbe? A középiskolák növendéke jórészt idegen volt, megszállott területről való. Azokon a vidékeken pótolják a középiskolát, de egyetem dolgában már ránk szorulnak.

— Én vagyok legjobban amellett, hogy a felsőipari szakoktatást nem érheti hátrány.

— Mikor idejött a deputáció, a középületekkel együtt megmentettük a kaszárnyákat is. Az utóbbiakból még nem kaphattunk. Kijelentem azonban már most, hogy sem a Mars-téri, sem az utászkaszárnyát

nem találták alkalmasnak egyetemi célokra.

Nem csak mi, de a kultuszminiszter is a legszerényebb igényekkel indulunk neki az egyetemnek. Takarékoságban és igények lefokozásában egy a város az állammal.

Wimmer és Becsey zárszava után, (miközben Becsey kijelentette, hogy ő is nemzeti érdeknek tekinti a szegedi egyetemet, csak nagyobb állami hozzájárulást kíván),

Somogyi Szilveszter dr

polgármester szólt föl. A legkülönfélébb nemzetgyűlési képviselők egyértelműen vallották, hogy nemzeti érdek a kolozsvári egyetem áthelyezése Szegedre. Annál jobban restellem, hogy akadt egy felszólaló, aki ellene lázított...

Becsey: Nem igaz!

Somogyi: Nem lázítás az, ha az iskolák elvételével argumentál? Békében az iskolák csak három órán át voltak naponta elfoglalva. Ma leverte nép vagyunk, tessék beosztani az időt. Honnan veszi Becsey az 500 százalékos pótdót? Egy fillérrel sem emeljük! Ne adjanak hitelt ilyen ráfogásoknak. Csaknem azt mondta Becsey, hogy elveszik a Papp Pista szobáját, meg a Pick Mórict, annyira belement a rémitgetésbe a lakás-szükséggel.

Ha az ősszel nem nyílik meg a szegedi egyetem, soha nem kapjuk meg. Meghatottan kénytelen megemlékezni róla, hogy az egyetem több európai hírű, érdemes nesztora, akik már nyugdíjba mehettek volna, ragaszkodnak az utolsó tanítási évhez, amit Szegeden töltenek el, mert látni akarják a kolozsvári egyetem szegedi új hajtását.

— Csak arra kérem az urakat, fejezte be szavát, hogyha voltak is az egyetem ellen felszólalások, legyen a szavazás egyhangu — az egyetem mellett.

A rendkívüli tüzzel elmondott beszéd hatása rendkívüli volt. Már Tóth Imre dr névszerinti szavazást kért huszadmaga nevében, de akkora volt a lelkesedés, hogy az ívet visszavonta.

— Én nem szavazom meg! — mondta Becsey.

Kivüle még Kerner Lajos, Szeles József és Lantos Béla maradtak ülve. Szóval a határozat, őket leszámítva, egyhangu.

BELVÁROSI-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig,
június hó 23-tól 26-ig

a szezon legnagyobb attrakciója
Minden fantáziát felülmúló,
versenyen felüli mestermű.

Big - Bill - Barry.

Amerikai filmregény 3 részben, 24 felvonásban.

I. rész. Az arany menyasszony, 8 felv.

Főszereplők: Edith Johnson és William Duncan, a „Cinabar” és a „Farkasok országa” főszereplői A zenekart Schwach Imre jól ismert agilitásával vezényli.

Aranyvirág

Huszka híres táncos operettje.

Szereplők: K. Déry Rózsi, Krajnik Mária, Asszonyi László, Radócz Ferenc, Asztalos Imre, Szilágyi Aladár.

Rendes helyárak. Előadások hétköznap 5, 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Aigner dr főispán az ellene folyó aknamunkáról.

Aigner Károly dr főispán a mai közgyűlés megnyitása után szenzációs beszédet mondott az ellene folyó aknamunkáról. A beszéd teljes terjedelmében a következő:

Tisztelt közgyűlés! A május havi közgyűlés hivatalos budapesti tartózkodásom folytán távollétemben tartatott meg s ez alkalommal engem oly kedves meglepetés ért, amelyet most, a legközelebbi közgyűlésen, nem hagyhatok szó nélkül. Távollétemben a törvényhatósági bizottság irántam egyhangú bizalmát nyilvánította és én ezért most hálás köszönetet mondok. Köszönetet mondok, mert nem remélhettem, hogy már egy évi működésem után fölismerie a törvényhatósági bizottság, hogy közéleti működésem kizárólag szeretett szülővárosomnak és hazámnak puritán szolgálata. Hálás vagyok a törvényhatósági bizottságnak a bátorításért, mert hiszen ez az egy év voltaképpen az első lépés, amit kizárólag a saját erőmre támaszkodva tettem s ha ehhez a szülővárosom tapsol, ezzel ugyanugy fokozza akaratelhatározásomat, mint az anya tapsa és lelkesedése az első lépést tevő gyermekét.

Sajnos, közéletünk még mindig nem tisztult meg annyira, hogy harcaiban elegendő legyen az egyéni bátorság, puritánság és kizárólag a közérdekkel szem előtt tartó akarakterő, mert ezzel szembehelyeszkedik a honjunktura minden titkos és nyílt közéleti parazítája.

Amint ezek észrevették, hogy én nem voltam a darabont-korszakban darabont bérenc, a Károlyi-korszakban Károlyi-párti s nem alakítottam sem Szegeden, sem környékén nemzeti tanácsot, nem dicsőítettem a köztársaságot, hanem csak aggódó figyelemmel kísértem, miként csusztatták lefelé a lejtőn szerencsétlen hazánkat egyesek és csak akkor álltam ki a küzdőtérre, amikor ezeknek destruktív munkáját meg kellett állítani, még mielőtt Szegeden az u. n. antibolsevista Comité megalakult volna és állók most is mellemet feszítve minden áramlat ellen, amely az én tisztult, igaz krisztusi, keresztény és önzetlen hazafias fölfogásom szerint a hazának ártalmára van, — rögtön megállapították rólam azok a bizonyosok, hogy nem vagyok közülük való és nem vagyok közülük való — gáge keresztény és nem vagyok honjunktura hazafi.

Nyugtalanság fogta el mindazokat, akik eddig csámpásra taposták lábukat a kijárásokban és egyetlen politikai céljuk volt, saját maguk és családtagjaik részére minél több előnyt összeharácsozni; nyugtalanság fogta el azokat, akik a már összeharácsozott vagyonhoz méltóságot szeretnének szerezni, nyugtalanlás fogta el mindazokat, akik immár érvényesültek, hogy egyelőre tovább nem érvényesülhetnek és azokat, akik még nem érvényesültek, hogy egyelőre még nem érvényesülhetnek, mert eléjük feszítette mellét egy nem közülük való ember, megállította őket és azt mondotta: várjunk uraim, most előbb jön a haza érdeke, amelyet ti, mint a gyászos eredmény mutatja, nem jól képviseltetek, aztán jöhettek majd megint ti.

Természetesen matematikai pontossággal bekövetkezett, hogy a haruspexek egymásra találtak és

összeállva néhány Szegedre, — nem tudom honnan — beszivárgott rosszindulatú, vagy esetleg általuk megtévesztett jóbiszemű indigénával, harcot kezdtek ellenem és nemcsak, fenkölt egyéni érdekeik utjából igyekeznek eltávolítani. Harcmódoruk méltó a jellemükhöz, egy évig csak hátba támadtak, most taktikát változtatva másokkal szemben támadtatnak, de mindig mérgezett fegyverekkel, mindig olyan törrel, vagy tollal, amely a hazugság, vagy mondjuk: szándékosan elferdített tényállítás gyilkos mérgevel van megfertőzve.

Titkos megbeszéléseket tartanak, kidolgozzák a taktikát, folyton uton van valamelyikük Budapestre és hordja föl a fantáziájuk megerősítésével koholt hazugságokat és kényelmes fedezékből az intrikák golyózaporával árasztanak el hátulról.

Én állom rendületlen nyugalommal a kritikát, állom az orvítamódásokat, mert

olyan vértzetem van, amilyen a támadóknak nincs: a puritán becsületesség. Ezt a vértzetet is megpróbálják ugyan lelopni, de sikertelenül, mert a becsület sem nem téli habát, sem nem aranyóra, amit ellopni, vagy elrabolni lehet, hanem olyan kincs, amely az ember egyéniségével van elválaszthatatlanul egybeforrea.

És hiába igyekeznek engem elnémitani, megnyugtatom őket, hogy ha intrikáik sikerre találnak vezetni és nem leszek többé felelős állásban, ezzel csak megkönnyítik a helyzetemet, mert olyan béklyóktól szabadulok meg, amelyek akciószabadságomat most bizonyos mértékig befolyásolják. De akkor is ott leszek Szeged város közéletében, mint közkatona és

nem fogok elnémitani mindaddig, amíg szükségét látom, hogy Szeged közéletét kalandoroktól és brigantikától védelmezsem.

Ha pedig valóságos törrel találnak elnémitani, ezer és ezer ajak fog az enyém helyett megnyitni és bosszuért kiáltani.

Most pedig utazhatnak a legközelebbi vonattal Budapestre és hazudhatják, hogy destruktív vagyok, mert közéleti működésemmel nem tudtam és nem akarok magamnak semmit sem szerezni és megakadályozom, hogy mások a zavarosban halászva szerezzenek. Megakadályozom, hogy éket verjenek keresztény és keresztény közé, magyar és magyar közé, sőt ha látom, hogy az éket a megszáditott társadalom nem tudja magából kivetni, mert vagy nincs hozzá bátorsága, vagy egy huron pendül az ékverővel, — van bátorságom hozzá, hogy egyedül ragadjak fejszét és kiússem onnan azt az éket Utra kelhetnek, nem a malachanda tagjai, mert én ilyen izléstelen kifejezést nem használok, hanem a becsülettrabló briganti cinikusok, hogy megvigyék a hirt, hogy milyen destruktív beszédet mondtam, mert ha ilyen emberek megtudják rendíteni odafönt a belém helyezett bizalmat, akkor én arra a bizalomra nem reflektálok.

Még egyszer őszintén köszönöm a törvényhatósági bizottságnak velem szemben gyakorolt kritikáját.

A beszédet sűrűn szakította félbe a lelkes éljenzés és utána is percekig ünnepelték Aigner főispánt.

UJDONSÁGOK

A színház ügye.

A szegedi színház ügyében folytatódnak a tárgyalások. Rónay Gyula, aki Wlassics Gyula, az állami színházak kormánybiztosának ajánlólevelével érkezett Szegedre, az anyagi kérdés tekintetében Palágyi Lajos színigazgatóval már megállapodott. Rónay a színház diszleteit és ruhatárát fölbecsültette Lázár Ödönnel, a Király Színház igazgatójával, akinek szakértői véleménye alapján sikerült a megegyezés.

Rónay a Palágyival történt megállapodás után Aigner Károly dr. főispánnal és Gaál Endre dr. kultúr-tanácsnokkal tárgyalt. A kultúr-szenátor a tanács csütörtöki ülése elé terjeszti a színház ügyét, illetőleg az eddigi tárgyalások eredményét. A tanács érdemben még nem fog határozni, előbb bevárja a kultúr-miniszternek Pekár államtitkár által beígért leiratát, amelyből kétségtelenül meg akar győződni arról, hogy Palágyi a jövő szezonnra nem kap koncessziót. Az is lehetséges, hogy a tanács koncessziójának záros határidőn belől való bemutatására fogja fölszólítani Palágyit. A tanács csak akkor határoz a színház átadásának kérdésében, ha a mostani színigazgató ügye már teljesen elintézett lesz.

Értesülésünk szerint Palágyi budapesti igazgatók részéről már szerződési ajánlatot kapott arra az esetre, ha színház nélkül maradna.

— Javul a termés. Junius 17. óta, amikor a hivatalos termésjelentést lezárták, az ország minden részében tartós eső volt, ami a terméskilátásokat megjavította. A buza mind a Duna-Tiszaközén, mind a Tiszántulton nagyon kedvező. A zab szalmája és kalásza az eső hatása alatt megerősödött. A kisült legelők újra kezdenek zöldülni.

— Az A. B. C. Szegeden is gyűjtött. Az A. B. C. működésének szegedi vonatkozása is van, ugyanis alig egy héttel ezelőtt a most letartóztatott Justh Rezső, az A. B. C. igazgatója másodmagával megjelent Szegeden is, hogy a comité számára gyűjtést indítson. Legelőször is a kamarába mentek föl, ahol erőszakos, szinte terrorisztikus föllépésükkel igyekeztek Landesberg Jenő dr. titkár révén a kereskedők szövetségét nagyobb adakozásra rávenni. Követelőzésük azonban nem járt sikerrel, bár igen jó ajánló levelekkel jöttek, mert a szövetség titkára a homályos célú és gyanús gyűjtéshez a kereskedők hozzájárulását megtagadta és mint a következmények mutatták, alapos okkal. Többektől azonban így is jelentős összegeket szedtek össze.

x Álarcos szerelem. Rendkívül érdekesítő amerikai kalandorfilmet vetít ma a Korzó-mozi. Álarcos szerelem a film címe, amely izgalmas fordulataival lebilincseli a néző figyelmét. Ma és a hét többi napján is Varjas Antal, a hirneves úri primás és dalénekes szebbnél-szebb nótákkal szórakoztatja a közönséget.

JÖN! JÖN!

BOROSS GÉZA
KÖKENY ILONA
TITKOS ILONA
PETHŐ ATTILA
CZEGLÉDI GYULA

JÖN! JÖN!

A tisztviselők lisztje és a disznók.

Lapunk vasárnapi számában megírtuk a malomiparosok gyűlésével kapcsolatban, hogy Bugyi Antal szentesi előadó a lisztkiutalás kérdésénél fölvetette a problémát, hogy a tisztviselőknak liszt helyett inkább pénzt adjon az állam, mert a lisztet sok esetben a disznóknak adják oda.

A tisztviselők csoportjának vezetősége ezzel szemben a következőket mondja:

— Bugyi ur megállapítása a valósággal teljesen ellenkezik, az előadó ez esetben bizonyára hazabeszélt, hogy a tisztviselőknak liszt helyett adott pénz a malmosok zsebébe vándoroljon. Ami pedig a lisztnek a disznókkal való megéltetését illeti, ez egyáltalán nem hízogató a malmosokra nézve, ugyanis a tisztviselők csak azért adják a disznók elé a lisztet, mert az gyakran oly rossz, dohos és keserű, hogy embernek teljesen élvezhetetlen. Így a tisztviselő ehelyett méregdrágán másikat kénytelen venni. Az előadó ur tehát a pénzkiutalás eszméje helyett inkább arra buzdította volna iparostársait, hogy a jövőben emberi élvezetre alkalmas lisztet állítsanak elő a tisztviselőknak, akik akkor bizonyára nem dobják azt a disznók elé.

— Eidus Bentiant szabadon bocsátották. A királyi ügyészség még április 16-án letartóztatta Eidus Bentian fogtechnikusát, akit azzal gyanúsítottak, hogy ötszáz korona pénzbeli támogatással elősegítette volna két bűnvádi eljárás alatt álló kommunistának, Udvardinak és Bartának szökését. Az ügyészség ma szabadonbocsátotta Eidust, akinek védekezése a nyomozási eljárás során beigazolódtott. Eidus azzal védekezett, hogy felesége szegény szabójának adta az 500 koronát, amint hogy másokat is szokott segíteni s fogalma sem volt arról, hogy milyen célra akarják az összeget fölhasználni. Szabadlára helyezte az ügyészség Tóth László szabósegédét is, aki szintén ebből az ügyből eredőleg volt letartóztatásban.

Belvárosi Illatszertár.

KISS D.-PALOTA. :: TÓTH PÉTERREL SZEMBEN :: TELEFON 706. SZÁM.

Legelőször bevásárlási forrás

parfümökben, szappanok, pouderek, arckenőcsők s kézápoló szerekben.

Valódi Houbigant, Cotty, D'Orsay és Gueidl parfümök eredeti üvegekben és klmérve. 1183

4711-es és Johann Maria Farina kölni vizek mélyen leszállított árban.

ROGER & GALLET AJAK-IR

Üzletünket áthelyeztük

Kölcsey-utca 4. szám alá.

Óriási választék divatselymekben, gyapjukelmékben, fekete és színes grenadinokban.

Maradékok mélyen leszállított áron.

Fischer Alkalmi Áruház.

A Tisza-gyilkosság tárgyalása.

A Tisza-pör mai főtárgyalásán Nagy Károly dr főkapitányhelyettest hallgatják ki először.

Gadó István elnök közölte a tanuval, hogy a főkapitány megadta számára a fölmentést a titoktartás kötelezettsége alól.

Nagy Károly dr elmondja, hogy a kommün bukása után augusztus 10-én kapta a parancsot a detektívtestület átvételére. Megfeszített munkát kellett végezni, mert ezrével voltak letartóztatott kommunisták, azonfölül a románok megakadályozták munkájában. A hirhedt Rogoz Imrét letartóztatta, de a románok kiszabadították. A Tisza-ügyben sem lehetett kellő erélyvel nyomozni. Hüttner 19-én hallgatták ki. Első vallomásánál föltűnő jelenség volt, hogy mindenkiről tudott, csak magáról nem akart beszélni. Később töredelmes vallomást tett, amelyben hangsúlyozta, hogy senkisémet bántalmazta, lelki-kényszer hatása alatt teszi meg vallomását. Mikor Hüttner szembe-sítettük Friedrichhel, nem mondtam meg, hogy kivel fog találkozni, csupán annyit mondtam, hogy valakivel szembesítjük. Kovács vizsgálóbíró kérdezte Hüttner: Ismeri ezt az urat? És Friedrichre mutatott. Hogy — válaszolta Hüttner — ez Kéri Pál. Hogy mi volt az oka ennek a félrevezetésnek, azt nem tudom. Sztanykovszky szintén beismerte a vallomást. A nyomozásról elmondja még, hogy Friedrich erélyesen sürgette a nyomozás lefolytatását.

A tárgyalást holnap folytatják.

x Várkonyi Mihály, Pola Negri játszát a Vera Violetta főszerepét pénteken, szombaton és vasárnap a Korzó-moziban. A jegyeket ajánlatos már most megváltani az elővételi pénztárnál. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

x Dr. Schwarcz József ügyvéd irodáját Jókai-utca 9. szám alatti házába helyezte át. 1180

x Tüzijáték! Kabaré! Mozi! Tánc! a Korzó-mozi vasárnapi népiünnepélyén.

x Ne feledkezzen meg a Big-Bill-Barry mai előadásáról.

x A Belvárosi-mozi ma mutatja be először az oly nagy érdeklődéssel várt amerikai filmattrakciót, Big-Bill-Barryt, amely a budapesti diadalmas útja után végre Szegedre érkezett. A Big-Bill-Barry 1. részének 8 felvonásán kívül Huszka-Marton hangulatos operettje, az „Aranyvirág” is színrekerül, melynek főszerepeit K. Déry Rózsi, Krajnik Mária, Asszonyi, Radócz, Asztalos, Szilágyi és a kis Reks Mancsi alakítják. A zenekart Schwach Imre karnagy vezényli.

KORZÓ-MOZI

Csütörtökön

Szenzációs bűnügyi dráma!!

Álarcos szerelem.

Bűnügyi dráma 6 felvonásban.

Azonkívül minden előadáson fellép

VARJAS ANTAL
teljes zenekarával.

Rendes helyárák.

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

JÖN! JÖN!

BOROSS GÉZA
KÖKÉNY ILONA
TITKOS ILONA
PETHO ATTILA
CZEGLÉDI GYULA

JÖN! JÖN!

x Soha nem látott szép tüzijáték lesz a Korzó-mozi vasárnapi népiünnepélyén.

x Várkonyi Mihály, Pola Negri játszák a Vera Violetta főszerepét pénteken, szombaton és vasárnap a Korzó-moziban. A jegyeket ajánlatos már most megváltani az elővételi pénztárnál. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

x A fehér kávé irányára. A kávésipartestülettől kaptuk az alábbi sorokat: Az árvizsgáló bizottság f. hó 20-án tartott ülésén, a lapokban megjelent közlemények szerint, a fehér kávének árárt 5 koronában állapította meg. Ezen hír tévedésen alapult, miután a helyi árvizsgáló bizottság csupán a budapesti központi árvizsgáló bizottság által, a fehér kávének minden nélkül, már megállapított 6 koronás irányárát fogadta el Szegedre is kötelezőnek. Miután pedig újabban már a kávé-sok habot is adnak a fehér kávéhoz, ezért Budapesten külön 4 koronát, Szegeden 1 koronát számíthatnak föl.

Gumibélyegző: Templom-tér 3.

x Ha jól akar mulatni, menjen vasárnap a Korzó-moziba népiünnepélyre.

x Vasárnap lesz a Korzó-mozi népiünnepélye.

x Hoffer és Társa képerkeresztő asztalos műhely Iskola utca 18. Képerkeresztő Kelemen-utca 7. 227

x Előfizetéseket hírlapokra folyóiratokra elfogad a „Thália” könyv- és papírkereskedés, Kárász-utca 11. Telefon 337.

LEGELEGÁNSABBAK A DOMBORNYOMÁSÚ

NÉVJEGYEK

MEGRENDELHETŐK

ENGEL LAJOSNÁL SZEGEDEN
DUGONICS-TÉR 12. SZ. ALATT.

Miért szaladgál

hat kiadóhivatalba,

miért irkál

levelet, postautalványt, mikor egyszerűbben és könnyebben feladhatja a

hirdetést és előfizetést

bármely újságra helybe, vidékre és Budapestre is a

Kárász-u. 11. **THÁLIA**
könyvkereskedésbe

Ma megérkeztem Belvárosiban fellépek Big-Bill-Barry

— Esküvő. Kiss Károly leánya, Ilonka és Sömjéó Zsigmond vezértitkár Budapestről, folyó hó 26-án délután fél 6 órakor tartják esküvőjüket a szegedi zsidó templomban. Minden külön értesítés helyett. 1182

x Kérjen Első Magyar Imperial sajtót. Az országban minden jobb csemegeüzletben, büffében, étteremben és vasuti restiben kapható békebeli minőségben. Kizárólagos készítője Kenderesi György Szegeden.

x Fiu- és leánykaruhák a legolcsóbban és legszebb kivitelben készülnek Halics Mária gyermekruha termében, Liliom-utca 12. (Boldogasszony-sugárutnál. 1086

AMBRA

EGYESÜLT LIKÖRGYÁRAK ÉS GYÜMÖLCSLEPÁRÓLÓ ÉS
BUDAPEST VILILLOM-UTCA 25-27. TELEFON: JÓZSEF 22-441.

IPAR ÉS KERESKEDELEM

Budapesti tőzsde. (Június 22.) A zürichi 2 és fél centimesz koronaesés hírére a tegnapi nap folyamán megindult árfolyás egy-némely értékben folytatódott. Általánosságban a mai tőzsde irányzata tartotttnak mondható. A kuliszban az üzlet mindvégig csekély volt. A tőzsde forgalmának súlypontja a valutapiacra terelődött, ahol arra a hírre, hogy a berlini devizapiacra a budapesti kifizetés néhány ponttal ellanyhult, az összes külföldi valuták, főképp dollár, lei és osztrák korona javultak.

Valuták: Napoleon 780—800, font 890—920, dollár 240—250, fr. frank 20—20.20, márka 3.45—3.60, lira 12.10—12.30, osztrák korona 35 és fél, 37 és fél, rubel 51—55, lei 3.85—3.95, szokol 3.45—3.55, kor. és fr. dinár 6.40—6.50, lengyel márka 17—19.

Zürichi nyitás. (Június 22.) Berlin 8.42 és fél, Newyork 592, Milano 29.60, Zágráb 4, Prága 8.15, Budapest 2.42 és fél, Bécs 1.15, osztrák bélyegzett 0.95, Bukarest 9.50, Varsó 0.40.

Zürichi zárlat. (Június 22.) Berlin 840. Hollandia 196.90, Newyork 592, London 22.21, Páris 47.55, Milano 31.53, Brüsszel 47.20, Kopenhága 101.50, Stockholm 132, Krisztiania 85, Madrid 78.75, Buenos-Aires 182.50, Zágráb 4, Prága 8.10, Budapest 2.37 és fél, Bécs 1.12 fél, Bukarest 9.45, osztrák bélyegzett 0.80, Varsó 0.40.

Feladás szerkesztő és kiadó: ENGEL VILMOS
Nyomatott: BILLTERA BÉLA nyomdavidálatánál.
Szeged, Petőfi Sándor-sugárút 6. sz. Telefon 47.

Az újonnan átalakított 1100

NEMZETI ÁRUHÁZ

Kárász- és Kölcsey-utca sarok.

Elsőrendű férfi szalmakalap 150 K
Primaminőségű férfi zefir
ingek készen, vagy mér-
ték után készítve 2 gallérral 280 K.

Megnyilt a Kárász-Büffé!

A Nátly-féle Kárász-utca 14.
szám alatti hentesüzlet he-
lyén. Pontos kiszolgálás.

Uj burgonya.

kiváló minőségű rózsá, jövő héten érkezik. Detail ára 9 korona. Nagyban vételnél árenged- előjegyzéseket már mény. Uj lisztre elfogadunk július. havi szállításra Fenyő Testvérek fix ár mellett. Valéria-tér és Attila-utca sarok. 1175

BARTFA gyógyfürdő megnyilt

Hires forrásai ismét könnyen elérhetőek, elsőrendű ellátás, teljes pensio 40 Kc-től feljebb. Kasino. Tekintettel a nagy érdeklődésre, szobarendelés táviratilag ajánlatos. Visum, pénztalást vonatkozólag felvilágosítással szolgál.

Menetjegyiroda fürdőosztálya Budapest, V., Vigadó-tér 1. Kérjen prospektust.

Már 800 koronától kaphatók

eredeti művészi festmények

Engel Lajos műkereskedésében

Szeged, Szegedi Napló-ház.

1 kiló
56 méz a
Központi Tejszarnok
fióktejcsarnokaiban
1132

GUMIBELYEGZŐKET készít Koronay, Templom-tér 3. Az udvarban.

Wiesner S. butorgyára

Szeged, Aradi-utca 6. 15

Dus raktár teljes lakberendezésekben. Szolid kiszolgálás.

Eladók: nagy olajfestvény, iróasztal, teljes hálószobabutor, Madonna kép, ebédlo-kredenc, két masszív ággy, kétajtós szekrények, mosdó márvány és tükörrel helyszüke miatt. Maros-utca 15, földszint 16.

Eladó ház, vétel esetén, háromszobás lakással. Boldogasszony-sugárút 16. szám. Szatymazon 6/4 hold szőlő és szántó modern nyári villával, instrukcióval, azonnal átvehető. Takaréktár-utcában modern négy-szobás, pa.kettős lakással és a nyári Korzó-mozi mellett egy modern magánház. Megvehető NagyAntal által, Vidra-utca 4. sz.

Nem okleveles gyógyszerész elsejére állást foglalta, fizetés mellékes. Cim „Gyógyszerész” jellege alatt a kiadóhivatalba. 18

40.000 koronára értékelt világos hálószobát eladnék azonnali elutazás miatt. Érdeklődni lehet Fischer ékszerésznél Kárász-utca 14. Korzó-kávéház mellett. 19

RÉSZVÉNYVÁLTSÁG

céljára

SCRIPSEKET
(ideiglenes ellsmervény)
RÉSZVÉNYEKET
szép kivitelben gyorsan szállit

ENGEL LAJOS SZEGEDEN,
TELEFON 94. SZÁM.